

Spis treści

Wstęp.....	9
1. Istotne dla realizowanej w praktyce polityki gospodarczej osiągnięcia szkół ekonomicznych.....	11
1.1. Merkantyizm.....	11
1.2. Fizjokratyzm.....	12
1.3. Klasyczna myśl ekonomiczna.....	14
1.4. Upadek ekonomii klasycznej.....	18
1.5. Teoria Karola Marksa.....	20
1.6. Neoklasyczna myśl ekonomiczna. Podstawy analizy marginalnej.....	21
1.7. Ekonomia neoklasyczna. Rozwinięcie analizy marginalnej.....	23
1.8. Heterodoksyjna myśl ekonomiczna. Wczesna krytyka ekonomii neoklasycznej oraz rozwój nowoczesnej heterodoksyjnej myśli ekonomicznej	23
1.8.1. Wczesna krytyka ekonomii neoklasycznej.....	24
1.8.2. Rozwój nowoczesnej heterodoksyjnej myśli ekonomicznej.....	26
1.8.2.1. Radykałowie.....	26
1.8.2.2. Instytucjonaliści.....	27
1.8.2.3. Postkeynesiści.....	30
1.8.2.4. Zwolennicy teorii wyboru publicznego.....	31
1.8.2.5. Ekonomia austriacka (neoaustriacy).....	31
1.8.2.6. Ekonomści eksperymentalni.....	32
1.8.3. Podsumowanie.....	32
1.9. Najnowsza myśl ekonomiczna. Rozwój nowoczesnej teorii mikroekonomicznej.....	32
1.10. Najnowsza myśl ekonomiczna. Rozwój nowoczesnej myśli makroekonomicznej.....	34
1.11. Krytyka teorii J.M. Keynesa przez szkołę austriacką.....	36
1.12. Najnowsza myśl ekonomiczna. Rozwój ekonometrii i metod empirycznych w ekonomii.....	38
1.13. Uwarunkowania procesów gospodarowania wynikające z globalizacji oraz wynikające stąd wyzwania dla ekonomii.....	39

2. Wprowadzenie do przedmiotu ekonomii	45
2.1. Definicja ekonomii	45
2.2. Metody badawcze ekonomii	46
2.3. Mikro- i makroekonomia oraz ekonomia pozytywna i normatywna	49
2.4. Zjawiska, kategorie i prawa ekonomiczne	51
3. Zagadnienia ogólne procesu gospodarowania	53
3.1. Potrzeby i środki ich zaspokajania	53
3.2. Istota procesu gospodarowania	56
4. Gospodarka rynkowa. Ogólne zasady funkcjonowania rynku	60
4.1. Pojęcie rynku i ogólne zasady jego działania	61
4.2. Mechanizm rynkowy w modelu konkurencji doskonałej	64
5. Podstawowe podmioty w gospodarce rynkowej	67
5.1. Gospodarstwa domowe	67
5.2. Przedsiębiorstwa	68
5.3. Banki	72
5.4. Giełda	74
6. Podstawowe problemy wyboru ekonomicznego. Analiza rynku	76
6.1. Prawo malejącego produktu marginalnego	78
6.2. Granice możliwości produkcyjnych w krótkim okresie	79
6.3. Granica możliwości produkcyjnych w długim okresie	82
6.4. Analiza rynku	83
6.4.1. Popyt. Pojęcie i czynniki określające	83
6.4.2. Podaż. Pojęcie i czynniki określające	86
6.5. Równowaga rynkowa w ujęciu statycznym. Cena równowagi	89
6.6. Równowaga rynkowa w praktyce gospodarczej	91
6.7. Elastyczność popytu i podaży	96
7. Teoria wyboru konsumenta	98
7.1. Pojęcie użyteczności	98
7.2. Krzywa obojętności konsumenta	99
7.3. Ograniczenia budżetowe konsumenta. Równowaga konsumenta	102
7.4. Efekt substytucyjny i efekt dochodowy zmian cen	105
7.5. Alternatywne koncepcje wyborów konsumenta	107
8. Teoria wyboru producenta. Założenia ogólne analizy	108
8.1. Charakterystyka kategorii ekonomicznych wykorzystywanych przez producentów dóbr w podejmowaniu decyzji	109
8.2. Założenia ogólne analizy funkcjonowania przedsiębiorstwa	113

8.3. Ogólne zasady podejmowania decyzji przez przedsiębiorstwo prywatne w krótkim okresie	115
8.4. Ogólne zasady podejmowania decyzji przez przedsiębiorstwo prywatne w długim okresie	117
9. Podejmowanie decyzji przez przedsiębiorstwo prywatne (producenta dóbr w konkurencji doskonałej i w pełnym (czystym) monopolu)	120
9.1. Cechy charakterystyczne modelu konkurencji doskonałej	120
9.2. Zasady podejmowania decyzji produkcyjnych przez przedsiębiorstwo prywatne działające w warunkach konkurencji doskonałej	121
9.2.1. Krzywa krótkookresowej podaży przedsiębiorstwa prywatnego działającego w warunkach konkurencji doskonałej	121
9.2.2. Krzywa długookresowej podaży przedsiębiorstwa prywatnego działającego w warunkach konkurencji doskonałej	122
9.2.3. Krzywa podaży gałęzi	123
9.3. Optimum ogólne w warunkach konkurencji doskonałej według założeń ekonomii neoklasycznej	125
9.3.1. Optimum wymiany i produkcji	126
9.3.2. Optimum ogólne	129
9.4. Zasady podejmowania decyzji przez prywatnego producenta dóbr będącego pełnym (czystym) monopolistą	131
10. Podejmowanie decyzji przez przedsiębiorstwo prywatne w warunkach konkurencji niedoskonałej	135
10.1. Konkurencja monopolistyczna	136
10.2. Oligopol. Konkurencja i współpraca	138
10.3. Kartel	143
10.4. Alternatywne koncepcje przedsiębiorstwa	144
10.5. Teorie wykorzystywane do badania zachowań przedsiębiorstwa w różnych współczesnych formach rynku	146
10.5.1. Teoria gier	146
10.5.2. Teoria innowacji	148
10.5.3. Teoria potencjalnej konkurencji	150
11. Rynki czynników produkcji. Rynek pracy	153
11.1. Zasady ogólne funkcjonowania rynków czynników produkcji w warunkach konkurencji doskonałej	153
11.2. Zasady ogólne funkcjonowania rynków czynników produkcji w warunkach konkurencji niedoskonałej	156
11.3. Rynek pracy	157
11.3.1. Krótkookresowy popyt na pracę przez przedsiębiorstwo funkcjonujące w warunkach konkurencji doskonałej	157
11.3.2. Popyt na pracę w warunkach monopolu i monopsonu	159

11.4. Podaż pracy.....	161
11.4.1. Indywidualne decyzje dotyczące podaży pracy, czyli czasu pracy pojedynczej osoby.....	162
11.4.2. Podaż pracy w gałęzi	165
11.4.3. Równowaga na rynku pracy w gałęzi	165
11.4.4. Kapitał ludzki, dyskryminacja i związki zawodowe	167
12. Rynki czynników produkcji. Kapitał rzeczowy	172
12.1. Ogólna charakterystyka majątku produkcyjnego	172
12.2. Popyt na usługi kapitału rzeczowego.....	173
12.3. Podaż usług kapitału rzeczowego.....	175
12.4. Równowaga i procesy dostosowawcze na rynku usług kapitału rzeczowego	176
12.5. Ziemia.....	178
13. Rynki czynników produkcji. Rynek kapitału finansowego	180
13.1. Podaż kapitału finansowego.....	180
13.2. Popyt na kapitał finansowy	181
13.3. Podsumowanie.....	186
14. Wahania koniunkturalne w gospodarce rynkowej. Cykliczny rozwój kapitalizmu ...	189
14.1. Rodzaje wahań cyklicznych.....	193
14.2. Przyczyny cykliczności rozwoju gospodarczego	194
14.2.1. Teoria cyklu koniunkturalnego M. Kaleckiego.....	195
14.3. Model wzrostu gospodarczego R. Harroda	197
14.4. Model wzrostu gospodarczego E. Domara	202
14.5. Wieloczynnikowa funkcja produkcji typu Cobba–Douglasa.....	205
14.6. Model Solowa.....	207
14.7. Problem długookresowego wzrostu gospodarczego we współczesnej literaturze ekonomicznej.....	208
14.8. Polityka pobudzania wzrostu w krajach gospodarki rynkowej	210
14.9. Współczesne kryzysy ekonomiczne.....	211
15. Podstawowe mierniki makroekonomiczne wzrostu i rozwoju gospodarczego krajów	214
15.1. Charakterystyka makroekonomicznych mierników wzrostu i rozwoju gospodarczego krajów	214
15.2. Poszukiwania miernika dobrobytu i jakości życia	218
15.3. Proces tworzenia produkcji finalnej w gospodarce kraju.....	224
16. Równowaga ogólna. Zagregowany popyt i zagregowana podaż.....	227
16.1. Neoklasyczna teoria równowagi.....	229
16.2. Keynesowska krytyka neoklasycznej teorii równowagi	232
16.2.1. Inwestycje i oszczędności w ekonomii J.M. Keynesa	234

17. Mikroekonomiczne podstawy makroekonomii. Popyt konsumpcyjny i inwestycyjny. Funkcja konsumpcji i inwestycji	238
17.1. Popyt konsumpcyjny i funkcja konsumpcji.....	238
17.1.1. Prosta funkcja konsumpcji.....	239
17.1.2. Teoria konsumpcji ukierunkowana na przyszłość.....	240
17.2. Inwestycje.....	244
17.2.1. Inwestycje przedsiębiorstw w kapitał trwały.....	245
17.2.2. Funkcja inwestycji.....	247
17.2.3. Inwestycje mieszkaniowe.....	249
17.3. Inwestycje w zapasy.....	250
18. Pieniądz w gospodarce rynkowej	252
18.1. Definicje pieniądza.....	252
18.2. Funkcje pieniądza.....	253
18.3. Podstawowe rodzaje pieniądza i ich cechy charakterystyczne.....	253
18.4. Ceny walut. Kurs walutowy.....	257
18.4.1. Handel zagraniczny i kurs walutowy.....	260
18.5. Zasób pieniądza.....	261
18.6. Banki komercyjne i bank centralny.....	262
18.7. Podaż pieniądza.....	265
18.8. Baza monetarna i mnożnik kreacji pieniądza.....	270
18.8.1. Kreacja pieniądza przez banki.....	271
18.9. Popyt na pieniądz.....	272
18.10. Funkcje banku centralnego w gospodarce rynkowej.....	276
19. Inflacja	278
19.1. Przyczyny i rodzaje inflacji.....	279
19.2. Spór o interpretację inflacji między keynesistami a monetarystami.....	281
19.3. Ekonomiczne skutki inflacji.....	283
20. Bezrobocie	285
20.1. Pojęcie i metody pomiaru bezrobocia.....	285
20.2. Rodzaje bezrobocia.....	287
20.3. Bezrobocie w teorii ekonomii.....	289
20.4. Ekonomiczno-społeczne negatywne skutki bezrobocia.....	293
20.5. Zwalczanie bezrobocia.....	296
21. Budżet i polityka fiskalna państwa	298
21.1. Deficyt budżetowy i sposoby jego finansowania.....	300
21.2. Podatki jako źródło wpływów do budżetu państwa.....	302

21.3. Wpływ podatków i wydatków budżetu państwa na poziom wytwarzanego dochodu narodowego	307
22. Bilans płatniczy i wymiana międzynarodowa	309
22.1. Bilanse handlowy i płatniczy	309
22.2. Teoria kosztów komparatywnych.....	312
22.3. Wpływ bilansu handlowego na dochód narodowy wytworzony i podzielony	313
22.4. Skutki prowadzenia gospodarki otwartej	314
23. Współzależność polityki fiskalnej i polityki pieniężnej. Model IS-LM.....	319
23.1. Model IS-LM	319
23.2. Polityka fiskalna i pieniężna w modelu IS-LM w warunkach gospodarki zamkniętej	322
23.3. Polityka fiskalna i pieniężna w Modelu IS-LM w warunkach gospodarki otwartej.....	323
Pytania ułatwiające opanowanie treści podręcznika – w ujęciu według rozdziałów	326
Literatura	333